

acumen ingenii, nec literæ, nec alia quevis, quæ in hoc mundo æstimantur, excipiunt. Hæc ex accidentibus magna conspiciunt mortalium diversitas, quia eos aut majorem claritatem, aut propria facinora, aut conquistæ divitiæ discernunt; in tumultu autem omnes erunt pulvis et cinis; nec est aliquid quod hos aliis præferat, aut regem à mancipio distinguat. Circumspicite eos (inquit Prosper Rhenigensis Episcopus in lib. Sententiarum, sententiâ ultimâ) qui ante ceteros similibus splendendoribus fulsere. Ubi sunt, quos ambiebant civium potentatibus? Ubi insuperabiles imperatores? Ubi qui conventus disponebant et festa? Ubi eorum splendidi vectores, exercituum duces, satrapæ, tyranni? Non omnia pulvis? Non omnia favilla? non in paucis ossibus eorum vitæ memoria est? Respicite sepulcra, et vide quis servus, et quis dominus, quis pauper, quis dives. Discerne, csi potes, victum à rege, fortem à debili, pulchrum à deformi. Memor itaque nature, non extollaris aliquando: memor autem eris, si teipsum respexeris. Hæc igitur soror, hæc conditio sanè misera omnes homines inænet, ut quod corpora convertantur in putredinem, cineres, vermes. Unde qui modo vilis ac fragilis caro es, putredo, cinis et pulvis eris, nullaque aliâ majori dignitate fulgebis. Ita Alvarez de Paz, tom. 2. lib. 4. p. 2. cap. 7. ubi hominis miseriam graphicè describit cum subdit: Hæc, ô homo, eris in corpore; sed quid eris in animo? Animus quidem noster immortalis est, non cum corpore corruptum, non in cineres vertitur, qui naturam spiritalem et ab omni corruptione alienam sortitus est; sed tamen omnibus omnis, que in hoc mundo diligebat, exiit. Non cum cognati delectant, non famuli circumstant, non opes juvant, non dignitates spectabilem faciunt, non reliqua visibilia, sicut cum corpori erit junctus, sufficiunt. Incipit regionem quandam sibi prorsus incognitam ingredi, cum nunquam visis et incognitis penitus conversari; hi non adlabantur, illi non perperam facta dissimulant, non bene gesta inaniter et ad gloriam vanam captandam laudant, sed in omnibus veritatem probebunt. Adstabit animus ante tribunal districti et severi Judicis, qui cum sapientissimus sit, non potest falli; cum rectissimus, non poterit numeribus corrumpi; cum potentissimus, non poterit minis terri, nec ad damnationem bonorum aut liberationem malorum adduci. Coram hoc Judice anima à corpore separata, de cogitationibus, de desideriis, de verbis, de operibus, de omissionibus, de aliorum peccatis, que quoquo modo ad ipsam pertinent, examinalitur, et juxta meritum suum aut poenâ aut premio allicietur. Universa tunc temporis animam deseret, et solam derelinquet; nam nec corpus ei aderit, quod in sepulchro putrescit, nec amici aut cognati, qui post paucas horas aut dies delinquent oblivioni tradunt; nec res temporales, que jam aliis possessoribus servant. Assistent autem ei angeli, si forte animam liberare possint; assistent et

dæmones, ut eam, si concessum illis fuerit, ad se trahant. Adstabit propria conscientia accensans quicquid non antè rectè gestum fuerit. Sed ita adharebit opera in hæc vitâ facta, ut nulla ratione ab animâ divelli possint.

Hanc horam separationis animæ à corpore optimè describit magnus pater Ephraim in hunc modum, tomo 1. titulo: Beatitude; «Beatus quicumque in chorâ illâ emigrationis, quando cum timore alpeu dolore anima separabitur à corpore, fiduciam repererit. Venturi enim sunt angeli qui animam à corpore jam separatam accipiant, stantique ante tribunal immortalis ac tremendi Judicis. Magnus nos timor invadit, ô fratres, in horâ mortis, quando cum tremore atque dolore separanda erit anima à corpore. Si quidem in horâ illâ discessus præstabantur animæ suæ que gesserit opera diurna atque nocturna, sive bona, sive etiam mala: impellens jam eam angelis ut exeat à corpore; illa respiciens ad sua opera egredi pertimescit. Peccator vero anima cum timore à corpore recedet, et tremebunda alibi statuenda ad tribunal Judicis immortalis; cum autem jam emigrare coeget à corpore, conturbabiturque sua opera, tunc cum timore dictura est ipsi: Concedite mihi unius adhuc horæ spatium, donec egrediar. Et tunc cum corpore simul una voce respondebunt, dicentes ei: Tu nos fecisti, tua opera sumus, tecum unâ ad Deum ibimus.» Sic ille. Ecce ergo, ô homo, quid eris? in corpore pulvis, in animâ reus; in corpore cinis, in animâ judicandus; in corpore putredo et vermis, in animâ ex tuis operibus aut poenis aut premiis afficiendus. Et ut brevier omnia dicta tibi proponam, et quid fueris, quid sis, et quid eris ad tuam confusionem inculcem, audi verba Hugonis Victorini, lib. de Animâ sic scribentis: «Attende, homo, quid fuisti ante ortum, et quid es ab ortu usque ad occasum, atque quid eris post hæc vilam. Profecto fuisti quod nihil erat; postea de vilâ materia factus, et viliissimo panno involutus, menstruali sanguine in utero materno fuisi nutritus, et unica tua fuit pellis secundina; sic indutus et ornatus progressus es ad nos, nec memor es, quàm sit vilis origo tua: «Forma, favor populi, fervor juvenilis, opesque Subripere tibi noscere quid sit homo.

«Nihil aliud est homo quam sperma foetidum, sacculus stercoreum, cibus vermium.
«Post hominem vermis, post vermem fetor et horror: «Sic in non hominem vertitur omnis homo.
«Cur ergo superbis, homo? attende quid fuisti vite semen, et sanguis coagulatus in utero, deinde misericriis hujus vitæ expositus, postea vermis et cibus vermium futurus in tumultu. Quid superbis, pulvis et cinis, cujus conceptus culpa, nasci miseria, vivere poena, mori angustia?»
«Unde superbilis homo, cujus conceptio culpa, «Nasci poena, labor vita, necesse mori?»

INDEX RERUM.

MENOCCHI VITA.	9-10	didum celebrante convivium, regina Vasthi venire recusat, idèque repudiatur.	51-52
NICOLAI SERARII IN ESTHER PRÆDICANDA SEPTEM.	Ibid.	Commentarium.	55-56
Primum. Quæ inscriptio.	Ibid.	Caput II. Estherem sibi conjugio adjungit	
II. Quis auctor.	11	Assuerus. Duos regi insidiantes eunuchos Mardocheus deprehendit.	55-56 59-60
III. Qui interpretes.	12	Commentarium.	
IV. Quæ auctoritas.	15	Caput III. Aman à rege sublimatus, odio in Mardocheum accenditur, idèque impetrat ab Assuero edictum quo Judæi omnes unâ die intermedioni vocentur.	9-80
V. Quis ejus in Bibliacis ordo.	21	Commentarium.	81-82
VI. Quæ utilitas.	27	Caput IV. Mardochei luctus ac reliquorum	
VII. Quæ divisio.	28		
IN LIBRUM ESTHER COMMENTARIUM.	51-52		
Caput primum. Assero ad potentie et gloriae suæ ostentationem toto semestri splen-			

Judæorum. Esther verò à Mardocheo jussa, ad regem ingredi sese parat.	95-96	IX. Job propneta.	260
Commentarium.	97-98	X. Job martyribus accensetur.	261
Caput V. Esther ad regem ingressa postulat ab eo ut cum Aman ad sum veniat convivium; interea Aman cruceum parat Mardocheo.	107-108	XI. Job confessoribus et virginibus comparatus.	Ibid.
Commentarium.	109-110	XII. Jobi pietas et charitas in pauperes.	Ibid.
Caput VI. Triumphus Mardochei, Amanis verò pudor necnon dehonestatio.	117-118	XIII. Job, Christi typus.	262
Commentarium.	119-120	XIV. Job nomine suo Christum quoque præfiguravit.	264
Caput VII. Esther coram rege Amanis nefarium aperit consilium de mactandâ Judæorum gente: quapropter rex illum in cruce ab illo paratâ Mardocheo suspendi jubet.	129-130	XV. Liber Job difficilis et obscurus.	265
Commentarium.	131-132	XVI. Argumentum libri Job.	268
Caput VIII. In locum Amanis Mardocheus succititur. Novo edicto irritantur literæ feræ necem Judæis intentantes.	137-138	XVII. Quæ sit causa finalis libri Job.	272
Commentarium.	141-142	XVIII. Causa allegorica et anagogica libri hujus.	274
Caput IX. Judæi, ex mandato regis, hostes suos eodem die quem ipsi Judæorum cædi assignarunt, trucidant. Instituitur solemniss dies plurim in hujusce eventus memoriam.	153-154	PREFATIO PRIMA S. HIERONYMI IN LIBRUM JOB.	Ibid.
Commentarium.	157-158	PREFATIO SECUNDA S. HIERONYMI IN LIBRUM JOB.	276
Caput X. Somnium Mardochei declaratio, de reducto in libertatem Judæorum populo.	169-170	IN LIBRUM JOB COMMENTARIUM.	Ibid.
Commentarium.	171-172	Caput primum. Job sanctus et dives pro filius vicissim convivæ celebrantibus Domino sacrificat. Potenti Satanae Dominus Jobi possessiones diripiendas tradit. Perditâ itaque omni substantiâ interemptisque filiis patiens Job in Dei laudes prorumpit.	Ibid.
Caput XI. Somnium Mardochei.	179-180	Commentarium.	281-282
Commentarium.	181-182	Caput II. Satanas, impetratâ à Deo facultate, percussit Job ulcere pessimo. Job insultat etiam uxori propria; tres verò ipsius amici eum adentes, septem diebus in terrâ cum eo taciti sedent.	579-580
Caput XII. A Mardocheo detegitur duorum eunuchorum in regem conspiratio.	185-184	Commentarium.	581-582
Commentarium.	185-186	Caput III. Job, laxatis naturæ hæbenis, maledicidicè dei nativitatibus suæ presentie vitæ ostendens mortalium miseriam, et à quot malis liberatur qui hæc luce statim privatus est.	459-440 441-442
Caput XIII. Exemplar epistolæ regis quam misit Aman ad principes provinciarum de trucidandis Judæis.	187-188	Commentarium.	441-442
Commentarium.	189-190	Caput IV. Eliphaz arguit Job impatientie, conatur ei persuadere quod propter peccata sua flagellatur à Deo, qui innocent adversa non immittit.	509-510
Caput XIV. Plangit Esther, Deum obscurans antequam ad regem ingrediatur.	195-194	Commentarium.	511-512
Commentarium.	197-198	Caput V. Eliphaz rursum arguit Job iniquitatis, quod nemo sine culpa suâ à Deo puniatur, idèque hortatur Job ut ad Deum convertatur; et ita cuncta illi fore prospera pollicetur, ac divinæ providentiæ opera circa creaturas extollit.	567-568 571-572
Caput XV. Mandante Mardocheo intrat Esther ad regem, ac ipsis vultu exterretur.	205-204	Commentarium.	574-572
Commentarium.	205-206	Caput VI. Ostendit Job se graviora pati quàm meritis sit, conquerens se ab amicis deservi, graviter arguens et hos tres qui ad se venerant ipsum consolatur, ac sequoquæ patienter audiri petit.	645-644 647-648
Caput XVI. Assueri epistola de Judæorum salute ac occisione eorum qui illis necem intendant.	209-210	Caput VII. Job humanæ vitæ suæque calamitates varias explicat, nec reditum sibi fore verisimilem ad presentis vitæ felicitatem; petit quoquæ à Deo liberari à miseris, ad-	
Commentarium.	213-214		
CORDERI VITA.	221-222		
IN LIBRUM JOB PRÆFATIO.			
I. Quis libri hujus auctor.	Ibid.		
II. Quis Job et quando vixerit.	251		
III. Jobi genus et familia.	258		
IV. Liber Jobi veram historiam, et non parabolam continet.	241		
V. Jobi liber est canonice auctoritatis.	251		
VI. Job rex fuit.	258		
VII. Job sacerdos fuit.	259		
VIII. Job quasi patriarcha populi Deum extra Israelitas colentis.	260		

- mirans Dei erga miseram hominem providentiam. 715-714
 Commentarium. 715-716
- Caput VIII. Baldad Jobum quasi de impio sermone arguit, et eum ut ad Deum melioremque vitam se convertat hortatur; atque ita fore omnia illi feliciora promittit; explicat etiam quam sit vana spes hypocritarum, asserens Deum bonis bona, et malis mala tantum tribuere. 767-768
 Commentarium. 769-770
- Caput IX. Admittit Job, Deum per omnia justum esse, nec posse hominem convincere Deum injustitiam; homo, inquit Job, comparatus Deo, non potest justificari; divinae potentiae ac sapientiae magnitudo ostenditur, ut nemo ei resistere aut respondere valeat; porrò Deus et impium percussit et innocentem; suam quoque innocentiam contra amicos tuetur, commemorans suam afflictionem. 809-810
 Commentarium. 815-811
- Caput X. Job suam afflictionem lamentatur, illius causam à Deo inquirens, quam ostendit non fuisse suam malitiam, neque Dei ignorantiam, qui creatum à se hominem exactè novit, rursumque propter peccatorum exuberantiam plangit se natum. 881-882
 Commentarium. 885-884
- Caput XI. Sophar iniquè asserit Job propter multa ipsius peccata, quae recenset, fuisse à Deo percussum, ostendens Deum incomprehensibilem; respicienti tamen Job felicissima quaeque pollicetur. 921-922
 Commentarium. 925-924
- Caput XII. Job ut amicorum confundat jactantiam, asserit neminem ignorare Dei potentiam ac sapientiam ex creaturarum gubernatione, quarum status pro suo variat arbitrio. 965-966
 Commentarium. 967-968
- Caput XIII. Job amicos suos ex ipsorum verbis confutans, à Deo arguendos asserit; suam quoque justitiam ac patientiam contra amicos tuetur, quaerens à Deo quenam ob peccata tam graviter affligatur. 1011-1012
 Commentarium. 1015-1014
- Caput XIV. Job, consideratà fragilitate humana, admiratur Dei in hominem providentiam, quod post hanc vitam expectet aliam, et corporum vaticinatur resurrectionem. 1039-1060
 Commentarium. 1061-1062
- Caput XV. Eliphaz arguit Job jactantiae, impatientiae et blasphemiae in Deum, apud quem dicit neminem mundum inveniri, describens impiorum ac hypocritarum maledictionem. 1107-1108
 Commentarium. 1111-1112
- Caput XVI. Job amicorum auctoritate commotus, dolorem suum plangit, calamitatis magnitudinem ostendens, seque pati citra iniquitatem, cujus conscius esse Deum asserit. 1149-1150
 Commentarium. 1151-1152
- Caput XVII. Job ex afflictionis suae magnitudine sibi hic nihil praeter mortem restare contendit, et amicos presentem tantum remunerationem statucentes insipientiae arguens, ipse futuram requiem praestolatur. 1185-1184
 Commentarium. *Ibid.*
- Caput XVIII. Baldad arguens Job jactantiae et impatientiae, describit impiorum maledictiones, ut suam contra Job sententiam statuat, nempe ipsum tantum propter peccata sua puniri. 1209-1210
 Commentarium. 1211-1212
- Caput XIX. Job crudelitatis amicis arguens, se à Deo flagellari dicit immeritò, non ob sua flagitia, sed ob alias justas causas, ostendens afflictionis acerbicatem, et se ab amicis destitutum, unde super futuram resurrectionem seipsum consolatur. 1255-1256
 Commentarium. 1257-1258
- Caput XX. Sophar verbis Jobi motus, correptionem se dicit auditurum, et quae sit apud Deum pars impii, multis verbis prosequitur. 1279-1280
 Commentarium. 1281-1282
- Caput XXI. Job patienter ab amicis audiri postulans, causam inquit cur impiorum nonnulli in finem usque prosperentur, pii contra adversis cadantur, et respondet impium in diem perditionis à Deo servari, falsam amicorum consolationem convellens. 1325-1324
 Commentarium. 1325-1326
- Caput XXII. Eliphaz arguit Job immiserordiae in pauperum oppressionem et aliorum facinororum, ostendens ipsum de divina providentia non rectè sentire, ac penitentiam bona promittens. 1367-1368
 Commentarium. 1369-1370
- Caput XXIII. Job divinum iudicium humiliter invocans, ostendit se non puniri propter peccata sua, rectèque sentire de providentia Dei incomprehensibilis, omnia pro sua voluntate facientis. 1411-1412
 Commentarium. *Ibid.*
- Caput XXIV. Job, ut rectè se sentire ostendat de divina providentia, dicit Deo nota esse tempora, et hominum varias recenset iniquitates ab eo puniendas. 1451-1452
 Commentarium. 1453-1456
- Caput XXV. Baldad ex Dei sublimitate et hominis humilitate negat hominem Deo comparatum justificari posse. 1467-1468
 Commentarium. *Ibid.*
- INDEX RERUM. 1471-1476

